

การใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

Using Roleplay for Developing Social Skills of Matthayomsuksa 4/2 Students
Pattananikom School Pattananikom District, Lopburi Province

วีรวิชัย บุญส่ง¹ และ สุนทร อ่อนฤทธิ์²

Veeravit Boonsong¹ and Suntorn Onrit²

Article History

Receive: September 3, 2020

Revised: October 25, 2022

Accepted: October 26, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคม และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยการใช้บทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะทางสังคม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหน้าที่พลเมือง โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จากนักเรียนที่มีปัญหาด้านทักษะทางสังคม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้บทบาทสมมติ แบบวัดทักษะทางสังคมเป็นแบบอัตนัย และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบเขียนบรรยาย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ Wilcoxon Signed Rank Test ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่มีปัญหาด้านทักษะทางสังคม มีคะแนนทักษะทางสังคม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 8 คน 2) นักเรียนที่มีปัญหาด้านทักษะทางสังคม จำนวน 9 คน หลังเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ : การปรับพฤติกรรม ; ทักษะทางสังคม ; บทบาทสมมติ ; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ; มัธยมศึกษา

¹ อาจารย์ สาขาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, Lecturer, Department of Social Education, Faculty of Humanities and Social sciences, Thepsatri Rajabhat University

² นักศึกษา สาขาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, Student in Social Education Major, Faculty of Humanities and Social sciences, Thepsatri Rajabhat University

ABSTRACT

This study aimed to compare the social skills and the pre-test and post-test achievement using roleplay to develop social skills. The sampling group was 9 Matthayomsuksa 4/2 students of Pattananikom School Pattananikom District, Lopburi Province who enrolled in Citizenship subject in semester 1 of academic year 2019. The sample was purposively selected from the students who had social skills problems. The research instruments were the Citizenship subject lesson plans using roleplay, social skills assessment form, and the achievement essay test. The data were analyzed using mean, standard deviation, and Wilcoxon signed rank test. The results found that 1) The social skill posttest score of 8 students who had social skills problems was higher than the pre-test, 2) the post achievement test of 9 students with social skills problems was higher than the pretest significantly at the .05 level.

Keywords: Behavioral Modification ; Social Skills ; Roleplay ; Achievement ; Secondary School

บทนำ

สภาพสังคมในยุคปัจจุบัน มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสื่อสาร โลกไร้พรมแดนทำให้ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลรูปแบบเดียวกันได้พร้อมๆ กันทั่วโลก การเข้ามาครอบงำของเทคโนโลยีแทรกซึมเข้าสู่วิถีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมเกือบทุกด้าน ทำให้เริ่มขาดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ขาดการติดต่อสื่อสารทางตรง ขาดการควบคุมอารมณ์ ไม่สนใจรับรู้ถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น ส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจ การดำเนินชีวิตของผู้คน การรับและเลือกใช้เทคโนโลยี ควบคู่กับการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม จึงมีความสำคัญมาก หากขาดการปลูกฝังจิตสำนึก คุณธรรม และจริยธรรม ปราศจากการพัฒนาความเป็นมนุษย์ การพัฒนาทักษะทางสังคมควบคู่กันไป จะส่งผลให้ไม่สามารถปรับตัวหรือขาดทักษะทางสังคม ไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และไม่สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ซึ่ง Thongphaiboon (2017) กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของทักษะทางสังคมไว้ว่า ทักษะทางสังคมมีความสำคัญในโลกยุคโลกาภิวัตน์เป็นอย่างมาก เป็นทักษะสำคัญในการอยู่ร่วมกันในสังคม เป็นกฎกติกาแผนที่ หรือทิศทางในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ความบกพร่องด้านทักษะทางสังคมในอนาคตอาจทวีความรุนแรง ส่งผลให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตในภายหลัง การฝึกทักษะทางสังคมจะช่วยเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) การจัดการกับตนเอง (Self-Management) การตระหนักรู้ทางสังคม (Social Awareness) การรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ (Responsible Decision Making) และสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น (Relationship Skills) ส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม ลดความเสี่ยงที่จะมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์และป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในอนาคต

จากความสำคัญของทักษะทางสังคมข้างต้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนด สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ในข้อที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล สามารถจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น (Ministry of Education, 2017) ทักษะทางสังคมสามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้หลายวิธี หนึ่งในรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มักใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติและซึมซับสถานการณ์ไปพร้อมกัน คือ การใช้บทบาทสมมติ ซึ่ง Kammanee (2012) กล่าวถึงวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ (Roleplay) ไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ครูใช้ในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้นักเรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกมาตามความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดง ทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่สังเกตพบมาเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ บทบาทสมมติเป็นกิจกรรมช่วยส่งเสริม พัฒนาให้นักเรียนเกิดทักษะทางสังคมอย่างมาก อันเกิดจากกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์กับผู้อื่น เรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกัน รู้จักปรับตัว ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ รวมถึงสามารถควบคุมพฤติกรรมที่แสดงออกมาได้ สามารถเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึก ความต้องการของผู้อื่น โดยอาจกำหนดบทบาทผู้นำและผู้ตาม รวมถึง

สอดแทรกให้นักเรียนรู้จักการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง รับฟังโดยใช้หลักการและเหตุผลเป็นสำคัญ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองเคารพบทบาทหน้าที่ของผู้อื่น ส่งเสริมให้เกิดความรักความสามัคคีที่มีต่อกัน ส่งผลให้นักเรียนสามารถรับรู้เข้าใจความหมายของพฤติกรรมต่างๆ ที่ผู้คนในสังคมแสดงออกถึงกัน สามารถนำพฤติกรรมมารับรู้และเข้าใจมาใช้ในการแสดงออกทางอารมณ์ของตนเอง การควบคุมอารมณ์ของตนเองและแสดงออกมาได้อย่างเหมาะสม

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาในรายวิชา คศ 1100401 การปฏิบัติงานวิชาชีพครู 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ณ หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี พบว่า มีนักเรียน จำนวน 9 คน พบปัญหาเรื่องการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อนร่วมชั้นเรียนปฏิเสธที่จะทำงานร่วมด้วย ทำให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวรวมกลุ่มกันเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผลการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของรายวิชาที่กำหนด จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนกลุ่มดังกล่าว จึงต้องการศึกษาและประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทบาทสมมติ (Role Playing) เพื่อแก้ปัญหาทักษะทางสังคม และช่วยให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างปกติสุข

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้บทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทักษะทางสังคม หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ตามแนวคิดของ (Ronald; Riggio, 2009) 1. การแสดงออกทางอารมณ์ ความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น โดยไม่ไขว่คว้า เป็นการสื่อความหมายทางอารมณ์และภาษาทางทาง โดยรวมถึงการแสดงเจตคติความรู้สึกและพฤติกรรมระหว่างบุคคลโดยไม่ไขว่คว้า 2. ความไวในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ตลอดจนสามารถตีความหมายการแสดงออกทางอารมณ์และภาษาทางทางของบุคคลอื่น โดยที่บุคคลนั้นไม่ต้องไขว่คว้าแสดงออกมา 3. การควบคุมอารมณ์ของตนเอง ความสามารถในการกำกับ สกดกลั้น และปรับอารมณ์ของตนเองได้ 4. การแสดงออกทางสังคม ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นโดยไขว่คว้า เป็นการสื่อความหมายโดยใช้ภาษาพูดในการเขารวมสนทนากับบุคคลอื่น 5. ความไวในการรับรู้ทางสังคม ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ตลอดจนสามารถตีความหมายจากการติดต่อสื่อสารโดยไขว่คว้าของบุคคลอื่นได้ และ 6. การควบคุมทางสังคม ความสามารถในการแสดงบทบาททางสังคมอย่างเหมาะสม มีทักษะในการแสดงตน และสามารถควบคุมพฤติกรรมแสดงออกของตนเอง

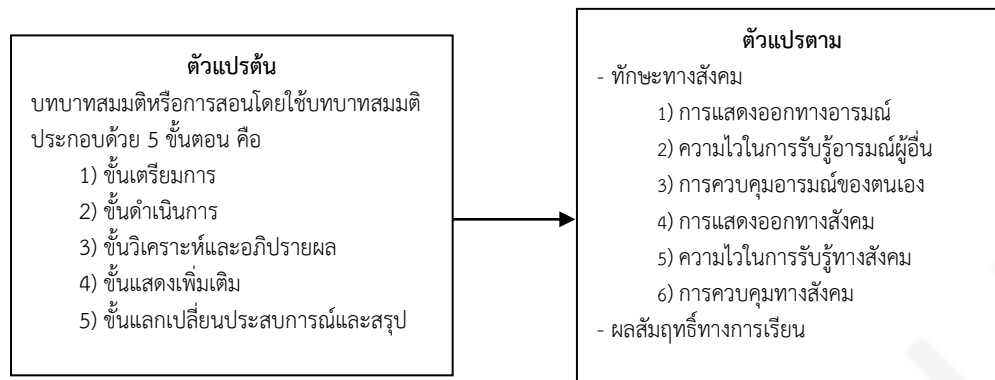
บทบาทสมมติ หมายถึง กระบวนการที่ครูใช้ในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้นักเรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกมาตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดง ทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่สังเกตพบว่าเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ (Kammanee, 2012)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่นักเรียนได้รับหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้บทบาทสมมติวัดได้จากการเขียนตอบในแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องการใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้บทบาทสมมติ (Kammanee, 2012) เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม Ronald; Riggio, 2009) สรุปได้ว่า ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ จัดขึ้นทุกวันศุกร์ ในคาบประชุมนักเรียน ให้กับนักเรียนทั้ง 9 คน มีปัญหาทักษะทางสังคมที่สามารถแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1. การแสดงออกทางอารมณ์ 2. ความไวในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น 3. การควบคุมอารมณ์ของตนเอง 4. การแสดงออกทางสังคม 5. ความไวในการรับรู้ทางสังคม และ 6) การควบคุมทางสังคม โดยจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมจากการจัดการเรียนรู้ปกติ ซึ่งผู้วิจัยมุ่งหวังที่ให้นักเรียนที่มีปัญหาดังกล่าวมีทักษะทางสังคมรวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา

หน้าที่พลเมืองเพิ่มสูงขึ้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ แนวคิดดังได้กล่าวมาแล้ว จึงประมวลออกมาเป็นตัวแปรในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหน้าที่พลเมือง โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 43 คน

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหน้าที่พลเมือง โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนักเรียนที่มีปัญหาด้านทักษะทางสังคม เกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์เมื่ออยู่กับผู้อื่น การแสดงออกด้านพฤติกรรม และการรับรู้ถึงความรู้สึกและอารมณ์ของผู้อื่น

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เนื้อหาจากรายวิชาหน้าที่พลเมือง หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์ เรื่องการจัดระเบียบทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และแนวทางการพัฒนาสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยนำมาออกแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ประกอบด้วย บทบาทสมมติตลาดสด บทบาทสมมติเมื่อฉันทักใจได้ค่า บทบาทสมมติจราจรหัวร้อน บทบาทสมมติการแข่งกีฬา บทบาทสมมติความเท่าเทียมและความเสมอภาค และบทบาทสมมติวินัยเพื่อการดำรงอยู่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้บทบาทสมมติ จำนวน 6 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง 30 นาที รวม 9 ชั่วโมง ผู้วิจัยใช้ขั้นตอนการจัดกิจกรรมของ (Chaitiang, 2010) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นตอนเตรียมการ 2. ขั้นตอนดำเนินการ 3. ขั้นตอนวิเคราะห์และอภิปรายผล 4. ขั้นตอนแสดงเพิ่มเติม 5. ขั้นตอนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ มีค่า IOC ดังนี้ 1. บทบาทสมมติตลาดสดได้ค่า 1.00 2. บทบาทสมมติเมื่อฉันทักใจได้ค่า 0.66 3. บทบาทสมมติจราจรหัวร้อนได้ค่า 0.66 4. บทบาทสมมติการแข่งกีฬาได้ค่า 0.66 5. บทบาทสมมติความเท่าเทียมและความเสมอภาคได้ค่า 0.66 และบทบาทสมมติวินัยเพื่อการดำรงอยู่ได้ค่า 1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณา จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ 1. ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาและการแนะแนว 2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนสังคมศึกษา 3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

2. แบบวัดทักษะทางสังคม เป็นแบบอัตนัย โดยการเขียนสะท้อนความคิด ลักษณะข้อคำถาม เป็นไปตามแนวคิดของ Ronald; Riggio, (2009) จำนวน 6 ด้านๆ ละ 1 ข้อ รวม 6 ข้อ ตัวอย่างข้อคำถาม “นักเรียนมีวิธีการจัดการกับความรู้สึกของตนเองอย่างไรเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์การโยกย้ายถิ่นฐานขึ้นเดี๋ยวก่อนกับบุคคลอื่นซึ่งข้อคิดเห็นขึ้นเดี๋ยวก่อน” โดยข้อคำถามผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ 1. ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาและการแนะแนว 2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนสังคมศึกษา 3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.66

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 4 ระดับ คือ

- 4 คะแนน หมายถึง นักเรียนรับรู้ เข้าใจ สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรมทางสังคมได้อย่างเหมาะสมในระดับดีมาก
- 3 คะแนน หมายถึง นักเรียนรับรู้ เข้าใจ สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรมทางสังคมได้อย่างเหมาะสมในระดับดี
- 2 คะแนน หมายถึง นักเรียนรับรู้ เข้าใจ สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรมทางสังคมได้อย่างเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 1 คะแนน หมายถึง นักเรียนรับรู้ เข้าใจ สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรมทางสังคมได้อย่างเหมาะสมในระดับควรปรับปรุง

3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา หน้าที่พลเมือง เป็นแบบการเขียนบรรยายคำตอบลงในกระดาษคำตอบ (Essay Test) จำนวน 5 ข้อ รวม 20 คะแนน เกณฑ์การประเมินเป็นแบบ (Scoring Rubric) โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสม มีค่า IOC เท่ากับ 0.66 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ 1. ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาและการแนะแนว 2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนสังคมศึกษา 3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 4 ระดับ ดังนี้

- 4 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถเขียนบรรยายองค์ความรู้ที่ได้จากบทเรียนได้ในระดับดีมาก
- 3 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถเขียนบรรยายองค์ความรู้ที่ได้จากบทเรียนได้ในระดับดี
- 2 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถเขียนบรรยายองค์ความรู้ที่ได้จากบทเรียนได้ในระดับพอใช้
- 1 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถเขียนบรรยายองค์ความรู้ที่ได้จากบทเรียนได้ในระดับควรปรับปรุง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตจากสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เพื่อขออนุญาตดำเนินการวิจัย

2. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 9 คน ทำแบบวัดทักษะทางสังคม โดยการเขียนสะท้อนความคิด จำนวน 6 ข้อ ใช้เวลา 40 นาที และทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา หน้าที่พลเมือง ก่อนเรียน จำนวน 5 ข้อ 50 นาที รวม 90 นาที

3. ผู้วิจัยดำเนินการร่วมกับครูผู้สอนประจำรายวิชา โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทบาทสมมติ 6 ครั้งๆ ละ 1 ชั่วโมง 30 นาที รวม 9 ชั่วโมง ในคาบประชุมนักเรียน ระยะเวลาดำเนินการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ระหว่างเดือนพฤษภาคม-กันยายน พ.ศ.2562

4. หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 9 คน ทำแบบวัดทักษะทางสังคม โดยการเขียนสะท้อนความคิดจากการจัดกิจกรรม จำนวน 6 ข้อ ใช้เวลา 40 นาที และทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาหน้าที่พลเมือง หลังเรียน จำนวน 5 ข้อ 50 นาที รวม 90 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. คะแนนที่ได้จากแบบวัดทักษะทางสังคม นำมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Rubric Scoring) ส่วนเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลผู้วิจัยปรับใช้เกณฑ์ของ Phooviphadawan (2011) ดังนี้

- 16.25-24.00 หมายถึง นักเรียนรับรู้ เข้าใจ สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรมทางสังคมได้อย่างเหมาะสมได้ในระดับดีมาก
- 12.50-16.24 หมายถึง นักเรียนรับรู้ เข้าใจ สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรมทางสังคมได้อย่างเหมาะสมได้ในระดับดี
- 8.75-12.49 หมายถึง นักเรียนรับรู้ เข้าใจ สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรมทางสังคมได้อย่างเหมาะสมได้ในระดับพอใช้
- 6.00-8.74 หมายถึง นักเรียนรับรู้ เข้าใจ สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรมทางสังคมได้อย่างเหมาะสมได้ในระดับควรปรับปรุง

2. คะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาหน้าที่พลเมือง นำมาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลผลข้อมูล ผู้วิจัยปรับใช้เกณฑ์ของ Phooviphadawan (2011) ดังนี้

- 16.25-20.00 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถเขียนบรรยายองค์ความรู้ที่ได้จากบทเรียนได้ในระดับดีมาก
- 12.50-16.24 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถเขียนบรรยายองค์ความรู้ที่ได้จากบทเรียนได้ในระดับดี
- 8.75-12.49 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถเขียนบรรยายองค์ความรู้ที่ได้จากบทเรียนได้ในระดับพอใช้
- 5.00-8.74 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถเขียนบรรยายองค์ความรู้ที่ได้จากบทเรียนได้ในระดับควรปรับปรุง

3. คะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ระหว่างก่อน-หลังการจัดการเรียนรู้ ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง นำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบ Wilcoxon Signed Rank Test

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการใช้บทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนการเขียนสะท้อนความคิดนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

นักเรียนลำดับที่	คะแนน (20 คะแนน)				ผลต่าง
	คะแนนก่อนเรียน	ความหมาย	คะแนนหลังเรียน	ความหมาย	
1	8.25	ควรปรับปรุง	16	ดี	+7.75
2	16.50	ดีมาก	14.50	ดี	-2
3	9	พอใช้	17.25	ดีมาก	+8.25
4	11	พอใช้	18	ดีมาก	+7
5	7.75	ควรปรับปรุง	12.50	ดี	+4.75
6	8	ควรปรับปรุง	11.50	พอใช้	+3.50
7	13	ดี	17	ดีมาก	+4
8	12.25	พอใช้	16	ดี	+3.75
9	7.50	ควรปรับปรุง	10.25	พอใช้	+2.75
ค่าเฉลี่ย	10.36	พอใช้	14.78	ดี	+4.42

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนการเขียนสะท้อนความคิดในภาพรวม หลังเรียนผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับดี (14.78 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่า นักเรียนลำดับที่ 3 มีผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนมากที่สุด (8.25 คะแนน) รองลงมาคือ นักเรียนลำดับที่ 1 มีผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน (7.75 คะแนน) และนักเรียนลำดับที่ 2 มีผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนน้อยที่สุด คือ (-2 คะแนน)

จากการศึกษาผลการใช้บทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 9 คน ที่ได้รับการพัฒนาทักษะทางสังคมโดยใช้บทบาทสมมติ มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ทั้ง 9 คน ที่ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะทางสังคม โดยใช้บทบาทสมมติ มีทักษะทางสังคมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับสิ่งที่นักเรียนสนใจ และอยู่ในกระแสสังคม (Hot Issue) ดำเนินการตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้รูปแบบบทบาทสมมติ (Role Playing) 5 ขั้นตอนของ Chaitiang (2010) ประกอบด้วย 1. ขั้นเตรียมการ 2. ขั้นดำเนินการ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล 4. ขั้นแสดงเพิ่มเติม 5. ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป ประกอบกับผู้วิจัยออกแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะทางสังคม มีความสอดคล้องกับสิ่งที่นักเรียนสนใจทั้ง 6 แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งในขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า กิจกรรมบทบาทสมมติด้านความไวต่อการรับรู้ทางสังคม เรื่องบทบาทสมมติความเท่าเทียมและความเสมอภาค มีคะแนนการเขียนสะท้อนความคิดสูงสุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้วิจัยออกแบบให้นักเรียนได้รับผลกระทบจากอุทกภัย แต่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 9 คน ไม่ได้รับผลกระทบดังกล่าว เมื่อรัฐบาลมาแจกถุงยังชีพ นักเรียนกลุ่มดังกล่าวจะเลือกรับหรือสละสิทธิ์ให้กับบุคคลที่ได้รับความเดือดร้อน ซึ่งนักเรียนทั้ง 9 คน เลือกที่จะสละสิทธิ์ให้กับบุคคลอื่นและหรือมอบสิ่งของบางอย่างให้กับบุคคลอื่นเพิ่มเติมอีกด้วย มีนักเรียนจำนวน 1 คน ที่มีคะแนนการทำแบบวัดทักษะทางสังคมก่อนเรียนสูงกว่าหลังเรียน ทั้งนี้ จากการตรวจสอบของผู้วิจัยจากใบแสดงผลการเรียนรู้และแบบบันทึกหลังการสอน พบว่าอาจเป็นเพราะนักเรียนคนดังกล่าวมีผลการเรียนอยู่ในระดับสูง นักเรียนสามารถเขียนตอบได้โดยใช้ความรู้ที่ตนเองมี ซึ่งอาจไม่ตรงกับความเป็นจริงที่ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน แต่หลังจากการจัดกิจกรรม เมื่อได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นแล้ว นักเรียนหมายเลข 2 ได้รับประสบการณ์ เรื่องราวใหม่ๆ รวมทั้งวิธีการ มุมมอง หรือแนวทางปฏิบัติต่อบุคคลอื่นๆ ในสังคม ทำให้ให้เขียนตอบหลังเรียนได้ ตรงกับพฤติกรรมทางสังคมที่แท้จริงของตนเองจึงทำให้คะแนนหลังเรียนลดลงจากก่อนเรียน สอดคล้องกับ ผู้วิจัยได้สอบถามครูผู้สอนประจำรายวิชา พบว่า นักเรียนหมายเลข 2 นั้นเป็นนักเรียนกลุ่มเก่ง มีผลการเรียนอยู่ในระดับสูง แต่มีปัญหาด้านทักษะทางสังคมไม่สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ค่อนข้างมีอารมณ์รุนแรง ไม่ค่อยสนใจเพื่อนรอบข้าง ซึ่งการออกแบบกิจกรรมลักษณะนี้ สอดคล้องกับหลักการออกแบบของ Sinthapanon (2010) ได้เสนอว่าการใช้บทบาทสมมติคือ วิธีการอย่างหนึ่ง โดยสร้างสถานการณ์สมมติขึ้นให้สอดคล้องกับบทเรียนเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกเป็นบุคคลต่างๆ ตามหัวข้อที่กำหนดแสดงออกตามที่ตนคิดว่าเป็นลักษณะนิสัยของตัวละครตามที่นักเรียนคิดว่าจะเป็นไป เช่นนั้นบทบาทสมตินั้นอาจไม่มีการเชื่อมโยงหน้า เป็นการฝึกให้นักเรียนทดลองและเรียนรู้ในการปรับพฤติกรรมของตนในสภาวะต่างๆ และหาทางแก้ไขปัญหาดัดสันใจอย่างมีประสิทธิภาพนักเรียนมีโอกาสศึกษาวิเคราะห์ ถึงความรู้สึกและพฤติกรรมของตนอย่างลึกซึ้งทำให้เข้าใจพฤติกรรมความรู้สึก ความคิด อารมณ์และการแสดงออกของผู้แสดง

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อีกก่อนและหลังการใช้บทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา หน้าที่พลเมือง ก่อน-หลังการใช้บทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะทางสังคม

รายการ	จำนวนนักเรียน (n)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	T+	T-	T	t	Sig
ก่อนการใช้บทบาทสมมติ	9	20	10.93	9	0	0	2.021**	.00
หลังการใช้บทบาทสมมติ	9	20	18.36					

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนที่เรียนในรายวิชา หน้าที่พลเมือง หลังการใช้บทบาทสมมติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าก่อนการใช้บทบาทสมมติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้บทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ในรายวิชา หน้าที่พลเมือง พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 คน หลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงว่า รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ สามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียน พัฒนานิคม ทั้ง 9 คนสูงขึ้น ซึ่งอาจเป็นผลจากที่ผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยการศึกษาข้อมูล ปัญหา เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน จากนั้นวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดวัตถุประสงค์ และออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดทักษะทางสังคม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สอดคล้องกับระดับความรู้ ความสามารถ ทักษะทางสังคม ของนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้บทบาทสมมติทุกขั้นตอนผ่านการตรวจสอบ จากผู้เชี่ยวชาญ ด้านการศึกษา ทำให้ได้เนื้อหาตรงกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในรายวิชา ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาประกอบกับผู้วิจัย เลือกหน่วยการเรียนรู้ ในเรื่อง สังคมมนุษย์ ซึ่งเนื้อหาโดยรวมเกี่ยวกับการจัดระเบียบทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และ แนวทางการพัฒนาสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อีกทั้งผู้สอนได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้บทบาทสมมติมาเป็น หลักสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ใช้หลักการเหตุและผล อย่างมี วิจารณญาณ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ออกมาเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกในสังคม ส่งผลให้นักเรียนสามารถรับรู้ เข้าใจ ความหมายของพฤติกรรมต่างๆ ที่ผู้คนในสังคมแสดงออกถึงกัน สามารถนำพฤติกรรมมารับรู้และเข้าใจมาใช้ในการแสดงออก ทางอารมณ์ ของตนเอง การควบคุมอารมณ์ของตนเองและแสดงออกมาได้อย่างเหมาะสม ดังที่ Srikramkru (2009) กล่าวว่า การเรียนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติทำให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานการณ์บทบาทสมมติและเกิดความเข้าใจ ในเนื้อหาอย่างลึกซึ้งมากกว่าการบรรยาย การแสดงบทบาทสมมติทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกลึกและสามารถเข้าใจสถานการณ์ ทางสังคมที่เป็นจริงกำลังประสบอยู่ ซึ่ง Phanitphinakul (1996) ได้กล่าวถึงกิจกรรมบทบาทสมมติไว้ว่าช่วยทำให้นักเรียนเกิด แรงบันดาลใจในการเรียนรู้ เกิดทักษะการแก้ปัญหาและการคิดเชิงวิพากษ์ การแสดงบทบาทสมมติจึงเป็นกลยุทธ์การเรียนรู้ที่ มีประสิทธิภาพช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์และอิสระในการเรียนรู้ สอดคล้องกับ Ladousse (1997) อธิบายว่า กิจกรรม บทบาทสมมติทำให้ผู้เรียนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกล้าแสดงออกได้อย่างเหมาะสม และทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการเรียน มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็น ถ้านำเสนองานหน้าชั้นเรียน และกล้าซักถามผู้สอน ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ Phra Khatha Sagaravo et al (2018) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้บทบาทสมมติ ทำให้เกิดขบวนการเรียนรู้แบบใหม่ของ นักเรียน ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนโดยครูผู้สอนเล็งเห็นถึงจุดสำคัญของการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่จะต้องให้ ผู้เรียนเลือกการปฏิบัติโดยการคิดค้นด้วยตนเอง ซึ่งจะสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตามที่ตนเองลงมือปฏิบัติสามารถ เข้าถึงเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เกิดความจำที่แม่นยำในเนื้อหาอันเนื่องมาจากการปฏิบัติในการเรียนรู้ บทบาทสมมติ

สรุปผลการวิจัย

บทความนี้นำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับ การใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4/2 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยทักษะทางสังคมผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้แนวคิดของ (Ronald; Riggio, 2009) เป็นกรอบในการวิจัย ได้แก่ 1. การแสดงออกทางอารมณ์ 2. ความไวในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น 3. การควบคุม อารมณ์ของตนเอง 4. การแสดงออกทางสังคม 5. ความไวในการรับรู้ทางสังคม และ 6. การควบคุมทางสังคม และใช้บทบาท สมมติ ตามแนวคิดของ (Kammanee, 2012) ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ที่มีปัญหาด้านทักษะทาง สังคม จำนวน 9 คน ที่ได้รับการพัฒนาทักษะทางสังคมโดยใช้บทบาทสมมติ มีทักษะทางสังคมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่า บทบาทสมมติ เป็นวิธีการที่ช่วยสร้างสถานการณ์ให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นจริงในสังคม เพื่อให้นักเรียนได้รับบทบาท และแสดงออกเป็นบุคคลต่างๆ ตามหัวข้อ ที่กำหนด ช่วยฝึกให้นักเรียนทดลอง เรียนรู้ ปรับพฤติกรรมของตนในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งนักเรียนยังมีโอกาสได้ศึกษา วิเคราะห์ถึงความรู้สึกและพฤติกรรมของตนอย่างลึกซึ้ง จน เข้าใจพฤติกรรมความรู้สึก ความคิด อารมณ์ การแสดงออก สามารถควบคุมอารมณ์พฤติกรรมของตนเองได้ และอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างเป็นปกติสุข

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. พัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ที่มีปัญหาด้านทักษะทางสังคม จำนวน 9 คน ให้มีทักษะทางสังคมดีขึ้น
2. พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ที่มีปัญหาด้านทักษะทางสังคม จำนวน 9 คน ให้สูงขึ้น
3. เป็นแนวทางในการใช้บทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนที่มีปัญหาด้านทักษะทางสังคมในกลุ่มอื่นๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. บทบาทสมมติสามารถพัฒนาทักษะทางสังคมทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น กระบวนการที่ครูใช้ในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทักษะทางสังคม ทั้ง 6 ด้าน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ได้จากการแสดงบทบาทสมมติที่ครูวางไว้ได้นั้นครูที่จะนำไปใช้ควรกำหนดกรอบเนื้อหาในการสร้างสถานการณ์ในบทบาทสมมติให้มีความชัดเจน สอดคล้องวัตถุประสงค์ และเหมาะสมกับวัยของนักเรียน
2. การกำหนดกิจกรรมในบทเรียนควรคำนึงถึงความแตกต่างของระหว่างนักเรียนแต่ละคน รวมไปถึงสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหา ทำให้นักเรียนเข้าถึงบทบาทที่ครูต้องการให้เกิดขึ้นได้ และครูต้องอธิบายบทบาท สถานการณ์ ปัญหา สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนสะท้อนออกมาให้ชัดเจน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอื่นๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะทางสังคมของผู้เรียน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยโดยการใช้บทบาทสมมติในพัฒนาทักษะทางสังคมแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่นๆ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของบทเรียนว่าจะเป็นไปตามเกณฑ์หรือแตกต่างไปจากการทดลองที่ผู้วิจัยศึกษาทำมาแล้วหรือไม่

ข้อจำกัดการวิจัย

1. ความแตกต่างของระหว่างนักเรียนแต่ละคน การดูแลอบรมเลี้ยงดู และพื้นฐานทางครอบครัว
2. นักเรียนบางคนไม่เข้าใจหัวข้อที่ใช้ในการแสดง บทบาท ลักษณะของตัวละคร และการแสดงออก
3. สถานที่ในการแสดงบทบาทสมมติ จำนวนผู้ชม และอุปกรณ์ประกอบฉาก
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการแสดง

References

- Chaitiang, A. (2010). *Lakkān sōṇ (chabap prapprung) [Teaching Principle (Revised edition)]*. Bangkok : Odean Store.
- Kammanee, T. (2012). *Saṭ kānsoṇ: 'ongkhwaṃrū phua kānchat krabuānkaṇ rianrū thī mī prasitthiphap. [Teaching science: the knowledge for managing the efficient learning process]*. Bangkok : Chulalongkorn University.
- Ladousse, G. P. (1997). *Role play Oxford: Oxford University Press*. Retrieved August 2012, from https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/american_english/role-play.
- Ministry of Education. (2017). *Khū mū kānchai laksūt sangkhommasuksa Phō.Sō. 2008 tām laksūt kēn klāng kānsuksa naphuṇ thān Phō.Sō. 2008 [the manual of the curriculum of the social study, 2008 according to the curriculum of the central axis of the basic education, 2008]*. Retrieved August 2012, from http://academic.obec.go.th/images/document/1559878925_d_1.pdf.

- Phanitphinakul, Y. (1996). *Withikān sōñ thuāpai [General Methods of Teaching]*. Bangkok : Wirawitthayanipon.
- Phooviphadawan, S. (2011). *Kāñ yut phu rian pen sūñklāng læ kāñpramœñ tam saphāp cing [Holding of the student as the center and the evaluation according to the real condition]*. Chiang Mai : Saeng Silp Chiang Mai Press.
- Phra Khatha Sagaravo, PhraWidesbrommakun and Chirapatr, B. (2018). Kitchakam kāñrianrū botbat sommotti rūang māyāt Thai nakrian chan matthayommasuksā pi thi sōng rōngrian thawi Watthana khēt yāñ nāwā Krung Thēp Mahā Nakhōñ [The Learning Activities Throgh Role Plays on Thaimanner of the 2nd Secondary School Stuconty in Secondary in Taweewattana Secondary School, Yannawa District, Bangkok]. *Journal of Educational Review Faculty of Education in MCU*. 5(2).139-146.
- Ronald E. Riggio. (2009). *Social Skills Inventory*. U.S.A : Consulting Psychologists. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2011.04.010>.
- Sinthapanon, S. (2010). *Nawattakam kāñ rian kāñsōñ phuā phatthana khunnaphāp khōng yaowachon [The innovation of teaching for developing the quality of the youth]*. 4th ed. Bangkok : 9119 Technique Printing.
- Srikramkru, R. (2009). *Theknik kāñsōñ [Teaching techniques]*. Bangkok : Ramkhamhaeng University.
- Thongphaiboon, K. (2017). *Botkhwām: thaksa thāng sangkhom samkhan yāngra [The article: How of the importance of the social skill?]*. Bangkok : Manarom Hospital.